

HÅLLBARHET

Detta är en sammanställning av de hållbarhetskrav och villkor som har ställts i upphandlingen av:

Järnhandelsvaror inklusive skyddsutrustning 2023 – Avtalsområde 1: Järnhandel

Nivå av hållbarhet

Hållbarhetskrav Ja Nej

Hållbart ramavtal¹ Ja Nej

Hållbart alternativ² Ja Nej

Hållbara alternativ i form av miljö- och allergimärkta varor, samt miljöbedömda varor enligt Sunda Hus, Basta eller Byggvarubedömningen, erbjuds där det är möjligt. Dessa varor märks ut i e-handel och webbutik för att möjliggöra miljöanpassade produktval.

---

¹ Med hållbart ramavtal menas ett ramavtal som är fokuserat på en hållbar lösning. Det kan vara en design/prestanda/funktion där ett helhetsperspektiv har antagits ur hållbarhetssynpunkt. Antingen kan det gälla en mer hållbar lösning än den konventionella lösningen på marknaden, eller så omfattar ramavtalet enbart den hållbara delen av den etablerade marknaden, t.ex. elbilar.

² Med hållbart alternativ menas ett ramavtal där det finns varor i varukatalogen/webbutiken/varulistan som är markerade som särskilt hållbara. Det kan t.ex. vara miljömärkning enligt Svanen, energimärkning, Fairtrade-märkning eller Upphandlingsmyndighetens kriterier för giftfri förskola. Tanken är att det ska vara lätt för kunden att hitta de hållbara alternativen på ramavtalet.

SAMMANFATTNING HÅLLBARHETSNYTTOR

Genom våra kravställningar i upphandlingen uppnås följande hållbarhetsnyttor:

Hållbara leveranskedjor

- Leverantören ska fullgöra ramavtalet i enlighet med villkor för mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupktion.

Klimatpåverkan

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt arbete för att minska klimatpåverkan från transport av varor.
- Leverantören ska vid begäran rapportera leveransernas koldioxidutsläpp till kund.

Naturresurser, biologisk mångfald och ekosystem

- Allt mjukpapper som säljs på avtalet är miljömärkt.

Miljö- och hälsoskadliga ämnen

- Säkerhetsdatablad för kemikalier ska finnas tillgängliga.

Systematiskt miljöarbete

- Leverantören ska bedriva ett systematiskt miljöarbete.

Övrigt

- Miljö- och allergimärkta varor, samt miljöbedömda varor, synliggörs i webbutiken.
- I upphandlingen premierades miljöbedömda varor enligt Sunda Hus, Byggvarubedömningen eller Basta.

DE GLOBALA MÅLEN

Krav och villkor i upphandlingen bidrar huvudsakligen till att uppnå mål 3, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15 och 16.

HÅLLBARHETSHÄNSYN

Nedan är en sammanställning av de hållbarhetshänsyn som tagits i upphandlingen och hur vi resonerat kring respektive hänsyn. Du kan även se kravformuleringarna.

BARNS RÄTT I UPPHANDLING³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då varan/tjänsten inte riktar sig till barn.

ARBETSRÄTTSLIGA VILLKOR ENLIGT KOLLEKTIVAVTAL⁴

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för löner, semester och arbetstid i Sverige.

ARBETSMILJÖ⁵

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande arbetsmiljörisker har konstaterats i Sverige.

---

³ Inköpscentralen är inte skyldig att efterleva barnkonventionen, såvida vi inte agerar ombud åt en upphandlande myndighet som har sådan skyldighet genom delegerat ansvar från staten. Inköpscentralen tar dock ändå i beaktande barns rätt, bl.a. genom krav på varan eller tjänsten om den riktar sig till barn (t.ex. vad gäller kemikalier) eller genom krav på att leverantören ska utföra tjänsten med beaktande av barnets bästa. Inköpscentralen kan också inhämta barns åsikter även om vi inte är skyldiga att göra det. Vi bygger också in möjligheter för kunder att ta hänsyn till individuella barns åsikter, om avropen gäller en fråga som rör barn.

⁴ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal (lön, semester och arbetstid) om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövligt.

⁵ Inköpscentralen ställer krav på arbetsmiljö, t.ex. genom krav på systematiskt arbetsmiljöarbete, om arbetsmiljöriskerna är höga. Kraven kan gälla både fysiska, psykologiska och sociala förhållanden. Kraven kan också gälla utformning av arbetsplatser och arbetsutrustning.

SYSSELSÄTTNINGSFRÄMJANDE ÅTGÄRDER⁶

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då avropen/kontrakten är för korta.

LIKA RÄTTIGHETER OCH MÖJLIGHETER⁷

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då inga betydande risker har konstaterats för lika rättigheter och möjligheter i Sverige.

TILLGÄNGLIGHET OCH SAMTLIGA ANVÄNDARERS BEHOV⁸

Ja Nej

Motivering: Bruksanvisningar ska finnas tillgängliga på flera språk.

4.5.2 Bruksanvisningar

Krav på varan

I de fall varor eller kemikalier kräver en bruksanvisning för hantering bör bruksanvisning finnas tillgänglig på flera språk. Bruksanvisning ska minst finnas på svenska och/eller engelska.

---

⁶ Inköpscentralen öppnar i de fall det är lämpligt med tanke på upphandlingsföremålet och avtalets längd upp för våra kunder att föra dialog med leverantörer om sysselsättningsfrämjande åtgärder för grupper som står långt från arbetsmarknaden, t.ex. utrikes födda, nyanlända, personer med funktionsnedsättning, personer som saknar avslutad gymnasieutbildning, äldre eller långtidsarbetslösa.

⁷ Inköpscentralens krav på lika rättigheter och möjligheter utifrån diskrimineringslagens sju diskrimineringsgrunder kan ta sikte på både leverantörer som arbetsgivare och leverantörers bemötande av allmänheten eller personal inom avropande myndigheter. Kraven kan också svara mot olika gruppers behov och villkor, t.ex. kläder i storlekar för både storvuxna och småvuxna, kvinnor och män.

⁸ Inköpscentralen är skyldig att ställa tillgänglighetskrav om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet, det som ska upphandlas ska användas av fysiska personer och det inte finns några särskilda skäl att inte ställa krav. En nedsättning av funktionsförmåga kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och kan handla om nedsatt rörelseförmåga, syn, hörsel, röst- och talfunktion, kognitiv förmåga, besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet, eller andra nedsättningar och variationer i funktionsförmåga.

HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR⁹

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt villkor om mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupktion.

8.6.2 Hållbara leveranskedjor

Ramavtalsvillkor

De grundläggande villkoren

Leverantören ska under hela ramavtalets löptid tillämpa villkoren enligt det här avsnittet. Ramavtalet ska fullgöras enligt följande grundläggande villkor för hållbara leveranskedjor:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna;
- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och föreningsfrihet samt organisationsrätt (nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182);
- FN:s barnkonvention, artikel 32;
- den arbetsrättslagstiftning, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och socialförsäkringsskydd, som gäller i landet där arbetet utförs;
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs;
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs; och
- FN:s konvention mot korrupktion.

Om internationella bestämmelser ger ett starkare skydd för den enskilde än nationell lagstiftning, ska leverantören vidta skäligen åtgärder för att följa de internationella bestämmelserna.

Åtagandet gäller för all verksamhet med anknytning till ramavtalets utförande.

Leverantören ska enligt avsnittet "Policy och rutiner" i denna punkt, säkerställa att de grundläggande villkoren uppfylls av anlitate underleverantörer i alla led. Leverantören ska också säkerställa att dessa underleverantörer medverkar vid uppföljning enligt vad som anges i avsnittet "Uppföljning" i denna punkt.

Policy och rutiner

För att uppfylla åtagandet enligt avsnittet "De grundläggande villkoren" ovan, ska leverantören vidta åtgärder för att förebygga och hantera eventuella avvikelser från de grundläggande villkoren enligt a) - f) nedan. Åtgärderna ska vara dokumenterade och tillämpas löpande under hela avtalstiden i den egna verksamheten och hos underleverantörer i alla led.

Leverantören ska vid avtalsstart:

- a. ha antagit allmänt tillgänglig policy, beslutad av högsta ledningen, som innefattar ett åtagande att respektera de grundläggande villkoren;
- b. ha antagit rutiner för att vidareförmedla åtagandet att respektera de grundläggande villkoren i den egna verksamheten och i leveranskedjan;
- c. ha utsett ansvarig på ledningsnivå som ansvarar för efterlevnad av de grundläggande villkoren;

---

⁹ Inköpscentralen är skyldig att ställa arbetsrättsliga villkor enligt ILO:s kärnkonventioner om summan av upphandlingen är högre än tröskelvärdet och det anses behövt. Inköpscentralens krav om hållbara leveranskedjor täcker dock mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och affäretik. Kraven kan också utökas med specifika krav för t.ex. rättvis handel eller konfliktmineraler.

- d. ha antagit rutiner för att regelbundet genomföra riskanalyser, dvs. identifiera och prioritera aktuella och potentiella risker för brister i efterlevnaden av de grundläggande villkoren, innefattande en kartläggning av leveranskedjan med särskild hänsyn till högriskverksamheter; särskilt ska mineraler¹⁰ som utvinns från områden i väpnad konflikt¹¹ eller högriskområden¹² beaktas.
- e. ha antagit rutiner för att regelbundet följa upp efterlevnad av de grundläggande villkoren; och
- f. ha antagit rutiner för att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra och begränsa brister i efterlevnaden av de grundläggande villkoren samt för att vidta rättelse vid identifierade brister.

Åtgärderna ska vidtas enligt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter eller motsvarande.

Uppföljning

Inköpscentralen rätt att följa upp att leverantören fullföljer sina åtaganden enligt denna punkt. Uppföljningen kan komma att ske i olika steg; egenrapportering enligt vad som beskrivs i avsnittet nedan och revision enligt ramavtalets punkt "Uppföljning och insyn".

Egenrapportering

På begäran av inköpscentralen ska leverantören, inom sex (6) veckor, eller annan tid som inköpscentralen anger, från det att begäran mottogs, skriftligen redovisa hur de grundläggande villkoren efterlevs. Redovisningen ska lämnas i inköpscentralens formulär för egenrapportering eller enligt inköpscentralens anvisningar.

HÅLLBARA INVESTERINGAR¹³

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då upphandlingsföremålet inte omfattar investeringar.

CIRKULÄR EKONOMI¹⁴

Ja Nej

Motivering: Inga specifika cirkulära hänsyn är tagna.

¹⁰ Med riskmineraler avses bl.a. tantal, tenn, volfram, guld (3TG konfliktmineraler) och kobolt, glimmer, litium, koppar, nickel och sällsynta jordartsmetaller.

¹¹ Med väpnad konflikt avses konflikter av både internationell (två eller flera stater) eller nationell (befrielsekrig, uppror, inbördeskrig etc.) karaktär.

¹² Med högriskområden avses områden med politisk instabilitet eller förtryck, institutionell svaghet, osäkerhet, kollaps av civil infrastruktur eller utbredd våld. Särskild hänsyn ska tas till ursprungsbefolkningar.

¹³ Inköpscentralen kräv på hållbara investeringar omfattar bland annat Principles for Responsible Investment, rapportering enligt upplysningsförordningen, andel investeringar som omfattas av taxonomiförordningen, exkludering av företag utifrån hållbarhetskriterier, användande av ägarinflytande, andel räntetillgångar som är gröna obligationer och tillgångsportföljens koldioxidavtryck.

¹⁴ Inköpscentralen har ett särskilt fokus på cirkulär ekonomi då behovet är stort av att snabbt få till cirkulära materialflöden och ett minskat fotavtryck från de varor som upphandlas. Kraven syftar bland annat till återanvändning, reparation, renovering, återtillverkning, delning, förlängd livslängd, modularisering, förlängd garantitid, ökat innehåll av återvunnet material samt materialmärkning.

KLIMATPÅVERKAN¹⁵

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt krav på att leverantören ska jobba aktivt med att minska klimatpåverkan från transporter av produkter.

8.6.4 Minskad klimatpåverkan från transporter av produkter

Ramavtalsvillkor

Leverantören ska senast vid avtalsstart ha antagit ett policyåtagande och implementerat rutiner som syftar till att transporter av produkter inom uppdragen sker med lägsta möjliga klimatpåverkan. Åtagande, rutiner och rapportering av klimatpåverkan ska minst omfatta de transporter som sker inom ramavtalets kontrakterade uppdrag och inom avtalsperioden, men kan även gälla generellt för leverantörens samtliga transporter.

Policyåtagande och rutiner ska minst inkludera följande:

- a. **Policyåtagande:** policy som är antagen av ledningen och innehåller åtagande, mål och handlingsplan i linje med Sveriges målsättningar om att minska klimatpåverkan från transporter med minst 70 procent till år 2030 (jämfört med 2010). Policyåtagandet ska även omfatta inköspolicy vid anskaffning av nya fordon om leverantören har en egen fordonsflotta samt vid leasing. Policyåtagandet ska minst omfatta de transporter som sker inom Sverige och ska inkludera både egna och inköpta transporttjänster. Om leverantören bedömer att de har möjlighet att även påverka internationella transporter ska detta ingå i policyåtagandet.
- b. **Rutiner för att minimera transporter:** Rutiner som syftar till att minimera transporter kan exempelvis vara rutiner för ruttplanering, samordning av transporter, optimering av fordonens fyllnadsgrad, arbete med att minska packmaterial, uppföljning av chaufförernas körsätt, dialog med den upphandlande myndigheten om leveransfönster eller annan rutin som syftar till att minska och optimera transporter. Rutinerna ska minst omfatta de transporter som sker inom Sverige. Krav som ställts på inköpta transporttjänster kan även beskrivas här.
- c. **Rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter:** Senast 18 månader efter avtalsstart ska koldioxidutsläpp och andel fossilfria transporter redovisas till Inköpscentralen vid begäran. Rapporteringen ska göras i enlighet med beskrivningen i avsnitt "Styrkande av krav på minskad klimatpåverkan från transporter inom uppdragen" nedan. Rapporteringen ska omfatta de transporter som sker inom ramavtalets kontrakterade uppdrag och inom Sveriges gränser.

Åtaganden och rutiner enligt punkt a-c ovan ska vidareförmedlas av leverantören i leveranskedjan.

Styrkande av krav på minskad klimatpåverkan från transporter inom uppdragen

Styrkande av policyåtagande och rutiner för att minimera transporter:

Från och med avtalsstart ska leverantören, på inköpscentralens begäran, uppvisa skriftligt policyåtagande och rutiner enligt punkt a och b ovan. Inköpscentralen kan komma att följa upp samtliga punkter i kravet under

---

¹⁵ Inköpscentralen har som ambition att ställa drivande klimatkrav som möjliggör för upphandlande myndigheter att uppfylla sina klimatmål. En viktig del i arbetet är att analysera var i varan/tjänstens livscykel störst klimatpåverkan sker och inrikta kraven på detta. Klimatpåverkan kan exempelvis bero på utsläpp av växthusgaser, energi- eller bränsleanvändning och materialval. Inköpscentralen har också ett särskilt fokus på fossilfria transporter, då området är mycket viktigt för att klimatmålen ska kunna nås.

ramavtalstiden. På punkt b ska leverantören kunna redogöra för vilka åtgärder för att minimera transporter som de arbetar med samt vilka klimatvinster det förväntas resultera i.

Rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter:

Senast 18 månader efter avtalsstart ska rapportering av koldioxidutsläpp och andelen fossilfria transporter enligt punkt c ovan ges till Inköpscentralen (till självkostnadspris) vid begäran.

Rapporteringen ska visa:

- Totala utsläpp av koldioxid (kilo koldioxidekvivalenter WTW) för UM:s leveranser under deras valda tidsintervall.
- Andel fossilfria transporter (procent)

Med fossilfria transporter menas transporter som sker till fots, med cykel eller med fordon som drivs med förnybara drivmedel. Som förnybara drivmedel räknas fordonsgas (minst 90% biogas), vätgas, etanol, el och biodiesel (HVO₁₀₀, RME₁₀₀ eller annan FAME₁₀₀).

Rapporteringen ska inkludera leverantörens egna transporter samt inköpta transporter. Om transporter utförts av ett nätverk av fordon kan leverantören redovisa transportuppdragets koldioxidutsläpp i proportion till transportörens samlade transportverksamhet under den angivna tidsperioden. Leverantören förväntas vara transparent i sin rapportering, exempelvis genom att tydliggöra geografiska avgränsningar för datan.

Enbart leveranser som skett efter 18 månader behöver redovisas. Statistiken ska i första hand baseras på verklig utsläppsdata och i andra hand på schablondata för genomsnittligt koldioxidutsläpp för den fordonsflotta eller nätverk av fordon som använts. För beräkning kan standard SS-EN 16258:2012 (Metoder för beräkning och rapportering av energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser inom transportsektorn, gods- och passagerartransporter) eller likvärdig beräkningsmetod tillämpas.

Rapportering ska levereras inom 30 arbetsdagar från det att Inköpscentralen inkommit med skriftlig förfrågan. Inköpscentralen kan vid uppföljning av villkoret begära kompletterande bevis, som verifierar att förnybara drivmedel har använts i fordonen under den aktuella tidsperioden.

Exempel på bevis som kan begäras är en fordonslista (om leverantörens egna fordon har använts) eller bränslefakturor.

9.2.10 Minskad klimatpåverkan från transporter

Kontraktsvillkor

Leverantören ska under kontraktstiden ha policy, mål, handlingsplan och rutiner som beskriver hur transport av produkter sker med lägsta möjliga klimatpåverkan enligt avsnitt "Minskad klimatpåverkan från transporter" i ramavtalet.

Den upphandlande myndigheten kan begära dokumentation som styrker att a-c i det aktuella avsnittet i ramavtalet uppfylls under kontraktstiden.

Senast 18 månader efter kontraktsstart ska rapportering av koldioxidutsläpp och fossilfria transporter kunna tas fram per kunduppdrag, till självkostnadspris. Rapporteringen ska visa de totala utsläppen av koldioxid (kilo koldioxidekvivalenter WTW) samt andel fossilfria transporter för den upphandlande myndighetens leveranser under ett valt tidsintervall. Enbart leveranser som skett efter 18 månader behöver redovisas.

Statistiken kan antingen baseras på verklig data eller på schablonvärden för genomsnittligt koldioxidutsläpp för den fordonsflotta eller nätverk av fordon som använts. För beräkning kan standard SS-EN 16258:2012 (Metoder för beräkning och rapportering av energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser inom transportsektorn, gods- och passagerartransporter) eller likvärdig beräkningsmetod tillämpas.

Rapportering ska levereras inom 30 arbetsdagar från det att den upphandlande myndigheten inkommit med skriftlig förfrågan. Leverantören ska meddela den upphandlande myndigheten om självkostnadspriset, som ska godkännas av den upphandlande myndigheten innan framtagandet av statistik påbörjas.

NATURRESURSER, BIOLOGISK MÅNGFALD OCH EKOSYSTEM¹⁶

Ja Nej

Motivering: Allt mjukpapper ska vara miljömärkt.

4.4.3 Miljömärkt mjukpapper

Krav på varan

Mjukpapper ingår i anbudsområde 1 och varuområde rengöring. Allt mjukpapper som hushållspapper, toalettpapper, avtorkningspapper, ska vid var tid vara miljömärkt med Svanen, EU Ecolabel eller leva upp till motsvarande krav. Bevis för att kraven uppfylls ska bifogas anbud.

Information om miljömärkning ska framgå i prislista, e-handel och webbutik där varorna ska vara miljömärkta.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKADLIGA ÄMNEN¹⁷

Ja Nej

Motivering: Vi har ställt grundläggande krav på säkerhetsdatablad för kemikalier.

4.6.1 Säkerhetsdatablad kemikalier

Krav på varan

Kravet gäller anbudsområde 1 järnhandelsvaror inklusive skyddsutrustning. Leverantören ska från avtalsstart säkerställa att gällande säkerhetsdatablad finns tillgängliga för de kemikalier som levereras på avtalet och som kräver säkerhetsdatablad enligt Reach-förordningen (EG) 1907/2006.

I samband med köp i butik ska säkerhetsdatablad medfölja produkten. Säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga för nedladdning på svenska via e-handel och webbutik, eller på leverantörens webbplats, under hela ramavtalets löptid.

¹⁶ Inköpscentralen har som ambition att säkerställa ett hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystem, t.ex. krav på markanvändning, nyttjande av vattenresurser och bekämpningsmedel samt läckage av näringsämnen.

¹⁷ Inköpscentralen har som ambition att minska risken för exponering av miljö- och hälsoskadliga ämnen i upphandlade varor. Genom de krav vi ställer begränsar vi innehållet av bland annat ftalater (mjukgörare), färgämnen, flamskyddsmedel, flyktiga organiska eller högfluorerande ämnen samt ämnen på EU:s kandidatlista. Kraven syftar också till att minimera utsläpp och emission av miljö- och hälsoskadliga ämnen, som exempelvis formaldehyd från möbler eller kväve- & svaveloxider, partiklar och marknära ozon från fordon.

8.6.7 Innehåll i kemiska produkter

Ramavtalsvillkor

Vid begäran från UM eller Inköpscentralen ska innehållsförteckning, CAS-nummer och förteckning över de ingående ämnenas funktion i en kemisk produkt kunna ges. Sekretessavtal med UM kan behöva tecknas vid förfrågan.

SYSTEMATISKT MILJÖARBETE¹⁸

Ja   Nej

Motivering: Vi har ställt villkor på systematiskt miljöarbete då utförandet av kontraktet har ansetts ha betydande miljöpåverkan.

8.6.3 Systematiskt miljöarbete

Ramavtalsvillkor

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete som är öppet för granskning av inköpscentralen eller inköpscentralens ombud.

Miljöarbetet ska minst omfatta för avtalsföremålen relevanta delar av verksamheten. Dokumentation som visar att ett systematiskt miljöarbete bedrivs ska finnas tillgänglig för granskning under hela avtalstiden och minst innehålla:

- a. en miljöpolicy som är antagen av ledningen och som innehåller åtagande om miljöhänsyn, lagefterlevnad och ständig förbättring;
- b. en miljöutredning - redovisning och prioritering av verksamhetens betydande miljöaspekter och miljörisker (som inte är äldre än 5 år);
- c. mål och handlingsplaner för verksamhetens betydande miljöaspekter och risker, inklusive ansvarsfördelade och tidsbestämda aktiviteter för att minska negativ miljöpåverkan samt en årlig uppföljning;
- d. en rutin för hur inköpscentralens produktspecifika miljökrav efterlevs och vidareförmedlas i leveranskedjan (ex. ingående kemikalier och material i produkten).

Inköpscentralen eller dess ombud har rätt att begära redovisning av hur villkoren är uppfyllda. Uppföljning sker genom granskning av leverantörens dokumentation. Redovisningen av dokumentation ska följa inköpscentralens eller ombudets anvisningar och lämnas inom en vecka eller den senare tidpunkt som den inköpscentralen eller ombudet anger. Dokumentation avseende ledningssystemet ska uppfylla följande krav:

1. dokument i ledningssystemet ska vara märkta med datum och verksamhetens namn och vara giltiga under hela avtalstiden,
2. certifikat eller diplom ska täcka relevanta delar av verksamheten,

---

¹⁸ Inköpscentralen ställer krav på att leverantören ska arbeta systematiskt för att förbättra sin organisations miljöpåverkan och bidra till en hållbar utveckling om långtgående miljökrav samtidigt ställs i upphandlingen. Kravet syftar till att säkerställa att leverantören har den kapacitet och de rutiner som krävs för att hantera de ställda miljökraven. Leverantören kan uppfylla kravet genom certifikat såsom ISO 14001, EMAS, FR 2000 och Svensk Miljöbas (+ tillägg) eller beskrivning och verifikation av ett eget system som uppfyller våra krav.

3. mål- och handlingsplan ska omfatta uppföljning av målen alternativt kompletteras med en fristående uppföljning (t.ex. en revisionsrapport), och
4. rutinmässig och regelbunden kontroll ska ske av hur avtalsföremål uppfyller specifika miljökrav t.ex. avseende kemiskt innehåll i produkter.

Inköpscentralen kan komplettera uppföljningen med kontors- och fabriksrevision vid behov.

Om verksamheten är certifierad enligt ISO 14001, EMAS (EC 1221/2009) eller FR2000, bedöms giltigt certifikat verifiera att villkoren i 5.5.1-5.5.3 efterlevs. Om leverantören är diplomerad enligt Svensk Miljöbas bedöms diplom kompletterat med bevis avseende punkt 4 ovan verifiera att dessa villkor efterlevs.

9.2.9 Systematiskt miljöarbete

Kontraktsvillkor

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete, i enlighet med ramavtalets villkor, som är öppet för granskning av den upphandlande myndigheten eller den upphandlande myndighetens ombud.

DJUROMSORG¹⁹

Ja Nej

Motivering: Inte relevant då varorna inte innehåller djurprodukter eller material från djur i större omfattning.

EKONOMISK BROTTSLIGHET²⁰

Ja Nej

Motivering: Ingen rutin för analys av ekonomisk brottslighet var framtagen vid tiden för upphandlingen.

ÖVRIGT

Ja Nej

Motivering: Miljöbedömda varor fick mervärde i upphandlingen. Miljö- och allergimärkta varor, miljöbedömda varor samt varor som innehåller klorerad plast (PVC) ska märkas ut i e-handel och webbutik.

---

¹⁹ Inköpscentralen ställer krav på djuromsorg om djurprodukter eller material från djur ingår i varorna på avtalet. Kraven syftar bland annat till att säkerställa goda förhållanden under djurets liv, oavsett produktionsland, samt ansvarsfull antibiotikaanvändning.

²⁰ Inköpscentralen ställer krav som syftar till att minska förekomsten av ekonomisk brottslighet om riskerna för just detta är höga. Det kan till exempel gälla krav på förebyggande åtgärder mot korruption. Samtidigt kontrollerar vi förekomsten av organiserad brottslighet, bestickning, bedrägeri, penningtvätt eller finansiering av terrorism, terroristbrott eller brott med anknytning till terroristverksamhet och människohandel samt att leverantören har fullgjort sina skyldigheter avseende betalning av skatter eller socialförsäkringsavgifter.

4.4.4 Miljöbedömda varor

Krav på varan

Det bedöms som ett mervärde om varor och kemikalier är bedömd enligt Sunda hus, Byggvarubedömningen eller Basta.

Miljöbedömningen och dess resultat ska framgå av anbud för att vara ett mervärde vid utvärdering.

Information om miljöbedömning ska framgå i prislista, e-handel och webbutik.

Nivåer som godtas är:

Sunda Hus: A, B, C+, C-

Byggvarubedömningen: Rekommenderas (grön), Accepteras (gul)

Basta: BASTA, BETA

UM kan komma att ställa krav på att det sortiment som kommer att avropas ska vara bedömt via angiven part för att vara aktuell vara och/eller kemikalie för avrop.

4.8.1 Information om PVC

Krav på varan

Leverantören ska tydligt märka ut i prislista, e-handel och webbutik om en vara innehåller klorerad plast (PVC). Informationen ska underlätta för köparen att kunna välja PVC-fria produkter.

4.8.2 Miljömärkning i E-handel och webbutik

I de fall leverantör erbjuder e-handel eller webbutik gäller nedanstående krav:

Leverantör ska kunna märka ut miljömärkta varor i sitt underlag till UM:s e-handelssystem och i webbutik.

Märkningen ska visa miljömärkta och allergimärkta varor. Märkningen bör även avse om bedömning gjorts i Byggvarubedömningen, Sunda hus eller Basta.

Exempel på miljömärkningar som ska kunna visas är: Svanen, Bra Miljöval, EU Ecolabel, Ökotex, Blå Ängeln, FSC, PEFC samt Astma- och allergiförbundets Svalan.

Leverantören ska löpande kontrollera och uppdatera informationen gällande produkternas märkning.

Leverantören ska, på begäran, för Inköpscentralen och UM visa giltig miljömärkningslicens eller annan likvärdig oberoende tredjepartsverifiering för de miljömärkta produkterna.

UPPFÖLJNING

För oss är uppföljning en förutsättning för hållbar upphandling. Därför arbetar vi systematiskt med att följa upp de hållbarhetskrav vi ställer. I de fall vi upptäcker avvikelser från våra krav, eller faktisk negativ påverkan i en leverantörs verksamhet, varor eller tjänster kopplade till vår verksamhet, vidtar vi åtgärder och begär rättelse. Vid grova överträdelser kan vi även använda viten eller häva avtal.

Uppföljning görs genom egenrapportering, dokumentgranskning, enkäter och intervjuer, mätningar och analyser, leverantörmöten, revisioner samt platsbesök.

Krav på policyer & processer och ledningssystem följs upp 0-9 månader in på avtalet, medan produktrelaterade krav följs upp 12-18 månader in i avtalet.

Läs mer om våra uppföljningar på Addas hemsida.